

M U N I
S C I

Příklady dobrých bezbariérových řešení: připomínky, přepracování, budoucnost

Robert Osman

příklady dobrý bezbariérových řešení

x

pasporty

před

Malou informací k velké pomoci: Mapa přístupnosti pro sluchově postižené

Proč a jak informovat neslyšící a nedoslýchavé o tom, kde se nachází místa s indukční smyčkou a znakováním?

Ilustrační příběh

Michal je neslyšící. Ačkoliv je soběstačným jedincem, nastávají v jeho životě situace, kdy si sám pomoci nemůže. Pokaždé, když jde do kavárny nebo restaurace, neslyší servírku, nač se jej ptá a je odkázán na přátele jako překladatele ze znakové řeči nebo objednává pouze s prstem zabodnutým v jídelním lístku.

Občas mu dokonce přinesou i jinou objednávku, protože si špatně napsali, nač ukazuje. Někdy vzdává i opravování objednávky, neboť jej frustruje, že je vysvětlování zdoluhavé. Kdyby tak servírka uměla znakovou řeč. Jeho kamarád Marek na tom není o moc lépe. Je nedoslýchavý a se zbytky sluchu mu pomáhá naslouchátko.

Když spolu jedou na výlet, jízdenky kupuje většinou Marek. Jenže na autobusovém nádraží mu ani naslouchátko moc nepomáhá, protože se v něm třísť hluk autobusů a davu lidí až jej bolí hlava, takže mladíka za skleněnou přepážkou přes lomoz stejně neslyší. Kdyby tak věděl, zda jde koupit lístky jinde, třeba u přepážky s indukční smyčkou, kde by mu okolní hluk nevadil.

Analýza

- 1) Pro nedoslýchavé jsou značně problematické hlučné prostory, a to i v případě, že jsou vybaveni naslouchátkem.
- 2) Nedoslýchaví nevědí, kde se nachází budovy s indukční smyčkou. V případě, že indukční smyčka není označena, nemusí si jí všimnout a nepoužijí ji.
- 3) Neslyšící nemají informace o tom, kde se všude znakuje. V případě, že se nachází na místě, které službu poskytují, nevědí, že ji mohou využít.

Návrh řešení

Vytvoření mapy shrnující místa, kde se znakuje a kde je k dispozici indukční smyčka. V internetovém prostředí se může jednat o mapu přístupnosti.

Konkrétní řešení

Na jaře r. 2017 byla Odborem zdraví MMB a Poradním sborem pro bezbariérové Brno vytvořena aplikace Mapy přístupnosti města Brna, kde jsou zaneseny do digitální formy informace z Atlasu přístupnosti, který byl vytvořen v r. 2012. Tato mapa je cílena zejména na osoby s pohybovým omezením a slouží primárně vozíčkářům.

Na podzim r. 2017 bylo poradním sborem rozhodnuto, že základ této aplikace bude použit pro vytvoření speciální Mapy přístupnosti pro sluchově postižené. Mapová aplikace zobrazuje místa v Brně, která jsou přívětivá k neslyšícím a osobám se zbytkem sluchu. Tedy místa, kde jsou instalovány indukční smyčky nebo kde se lze domluvit znakovým jazykem. Pro nedoslýchavé jsou zde tedy například informace, kde lépe uslyší v sálech kin, přes přepážku, zejména pak ve větších místnostech, kde bývají vyšší hladiny hluku.

Jedná se o iniciativu Unie neslyšících Brno, která potřebná data sesbírala a i nadále chce databázi rozšiřovat. Společně s online mapou přístupnosti chce i fyzicky označovat místa s indukční smyčkou. Piktogramy pro aplikaci byly vytvořeny zaměstnanci Odboru městské informatiky a do mapy byly zaneseny začátkem r. 2019. V provozu je mapa od května 2019.

Omezení

Je obtížné získávat data o tom, kde:

- jsou instalované indukční smyčky a zda jsou v provozu. Řada institucí smyčky nainstalované má, ale nespouští je (př. soud).
- se vyskytují lidé ovládající znakovou řeč, neboť dochází ke ztrátě kontaktu po ukončení kurzů znakové řeči.

Pro aktualizaci a rozšíření databáze dat by Unie neslyšících potřebovala další pracovní sílu.

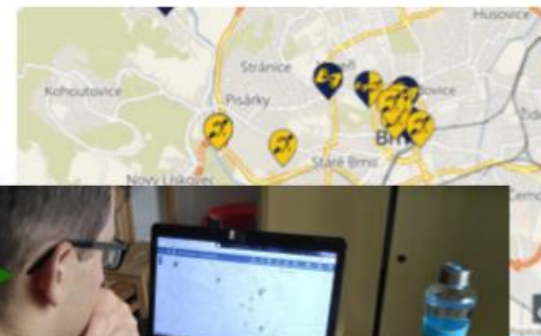
Je obtížně stanovitelné, která zařízení je vhodná do mapy zadávat. Např. zařazení některého zařízení (př. kavárna) pouze na základě znalosti, že zde jeden zaměstnanec umí znakovou řeč, může být pro uživatele zcestné, pokud např. nepřijdou v době jeho směny.

Závěry

Díky propojení institucí v PSpBB došlo k přenosu informací o lokalitách znakování a indukčních smyček a jejich zanesení do specifické mapy přístupnosti.

Mapa přístupnosti pro sluchově postižené umožňuje nedoslýchavým navštívit primárně instituce, kulturní či zábavní zařízení, která jsou pro ně inkluzivní.

Označování a informovanost o existenci indukčních smyček je obdobně důležitá jako jejich samotná instalace.

Slovníček

indukční smyčka Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua.

po

jaro 2017
vytvoření aplikace
Mapy přístupnosti
města Brna

podzim 2017
Rozhodnutí PSpBB
o vytvoření Mapy
přístupnosti pro
sluchově postižené

2019
zanesení
informací
do mapy,
návrh
piktogramů

jaro 2019
mapa
v provozu

číslo pasportu	název	zpracovatel	připomínka
1	Část versus celek: Křenová, Brno	Robert Osman	<p>časová osa 2009: zneprístupnění vstupu do tramvají??</p> <p>V oblasti bezbariérovosti nemá velký smysl budovat bodové bezbariérové úpravy. Je lepší se soustředit na smysluplné bezbariérové celky (trasy). to není pravda, je několik režimů úprav, každá má svůj smysl</p> <p>Křenovou nevnímám jako zlom, byla to běžná akce, u které byl dlouhodobý tlak na zpřístupnění tramvajových zastávek (ve vazbě na UP a blízký DPS). Umístění odborů pro OZP na Křenové mi nepřipadá vhodné z řady důvodů, ale je interní záležitost UP</p> <p>Poradní sbor jako platformu pro kooperaci by šlo využívat, ale neděje se tak, řada i velkých staveb se vůbec nekonzultuje</p> <p>jsou zde faktické chyby - DPMB má ve správe tramvajovou trať a nástupištní ostrůvky; BKOM místní komunikace (vozovka, chodníky, úpravy přechodů) – městský majetek je široký pojem a má řadu různých správců</p> <p>Městská část Brno-sever zde vůbec není příslušná, jde o území MČ Brno-střed, ale zde je příslušný spíše ÚMČ Brno-střed jako orgán státní správy pro územní řízení a také pro stavební povolení Úřadu práce</p> <p>chybí zde uvedení Drážního úřadu ve věci povolení rekonstrukce a kolaudace tramvajové trati</p> <p>Dopravní inspektorát Brno tedy Policie ČR-MŘ DI Brno, nekolauduje, ale je dotčeným orgánem státní správy ve věci bezpečnosti dopravy.</p> <p>Chybí mi zde poukaz na to, že Úřad práce zavede na Křenové agendu pro osoby se zdravotním postižením a stavební úřad mu to povolí, aniž by se zabývali bezbariérovým přístupem ze zastávek</p> <p>doplnění časové osy za BKOM</p> <p>instituce spolu komunikovali i před vznikem PSpBB</p> <p>Pro koordinaci stavebních prací v Brně existuje Harmonogram výkopových prací vedený investičním odborem MMB.</p> <p>Také by mě zajímalo, jestli PSpBB opravdu vznikl kvůli Křenové. Ze závěru jsem nepochopila, o jaký konkrétní zlom v řešení bezbariérovosti šlo.</p>
2	Bez politické podpory to nejde: přednádraží, Brno	Robert Osman	<p>fotografie dobře nevystihují o co šlo</p> <p>Věta "Díky této širší politické podpoře bylo možné velmi nalézt způsob velmi rychlého řešení, jímž se stalo opětovně předláždění středového nástupního ostrůvku." je nesrozumitelná.</p> <p>Znamená to tedy, že pro každou nestandardní zastávku a přechod budeme muset hledat podporu u politiků?</p> <p>do úvodu doplnit, že se jedná o přestupní tramvajový terminál</p> <p>Jak při novém využití zámkové dlažby : lépe jak při opravě nástupního ostrůvku</p> <p>prosím, abych nebyla zmiňována v každé druhé větě</p> <p>v textu jsou nepřesnosti, celkově to bylo velmi složité, ze začátku se nejednalo o akci poradního sboru, ten se právě zakládal (29.3.první jednání)</p> <p>úvodního jednání o opravě prostoru jsem se účastnila na základě pozvání mgr. Flamikové jako odborník na bezbariérovost</p> <p>návrh vznikl jako společná práce p. Konečného/Tyflocentrum a ing. Karáska/Tyflocervis, kdy se zvažovaly požadavky nevidomých uživatelů, požadavky legislativy a vytvoření funkčního systému v omezeném prostoru bez napojení na stávající nevyhovující přechod</p> <p>moje dovolená je asi zcela zbytečné info, navíc to vypadá, že jsem byla pryč 4 měsíce :-)</p> <p>nejedná se o orientační prvky, ale o hmatnou dlažbu (několikrát se opakuje)</p> <p>naváděcí dlažba je správně "umělá vodící linie"</p> <p>analýza bod 3) nechápu (Využití technologie materiálu (zámkové dlažby), která vyhovovala požadovanému termínu úprav ploch, tj. provést úpravu u všech nástupišť v období letních prázdnin (07–08/2017).)</p> <p>návrh: 2) městskými firmami?</p> <p>návrh doplnit bod 4) medializace dobrých řešení</p> <p>konkrétní realizace (připomínky): PS vznikala, ale ještě nefungovala, vystupovala jsem tam za začátku jako nezávislý odborník, politický tlak obratem vyvinul M. Hollan, pod kterého v té době doprava spadala, a následně i J. Flamiková</p> <p>Závěr: přiznání chybné....lépe: oprava chybné....</p> <p>Slovníček: reliéfní/hmatná dlažba, umělé vodící linie, signální pásy</p>
3	kolení řidičů MHD pro jednání s nevidomými cestujícími	Pavel Doboš	<p>pravidlo není dáno zákonem, jde jenom o doporučení</p> <p>podněty řidičů jsou tlumočeny i klientům</p> <p>2019 pokračují pravidelná školení nových řidičů, se školeními pro nové řidiče se počítá i do budoucna</p> <p>2020-21 mimo to se počítá se zopakováním školení pro všechny stávající řidiče DPMB</p> <p>navrhují formulaci: ...jak je znevýhodněné skupiny osob využívají</p> <p>v tomto případě ideálně každoroční, povinná školení řidičů</p> <p>na fotce nevhodné řešení, jak má Karel stát u označnicku, když je tam odpadný koš? navíc označnicku má být 80 cm od hrany signálního pásu</p> <p>doplnit informaci o majáčkích na vozidlech, které si aktivuje uživatel vysílačkou</p>
5	bariérová nástupiště tramvajové smyčky Obřany, Babi	Ondřej Šerý	<p>Název příběhu i příběh sám odkazuje na smyčku v Obřanech, přitom první fotka je ze smyčky na Ul. Merhautova. Asi by se měl k obrázkům přidávat popisek místa-ulice</p> <p>sehnat původní fotku smyčky, ta Merhautova je z víc důvodů nevyhovující (zastávka v oblouku po rekonstrukci, výstup do vozovky,ale jinak to udělat nešlo...)</p> <p>tramvajových smyček na začátku doplnit, že jde o původní užívané řešení</p> <p>u realizovaného řešení (viz foto) chybí vodící linie (zvýšený obrubník)</p> <p>u fotek doplnit popisky (původní nevyhovující řešení)</p> <p>zcela bezbariérových nástupišť, ale do doby nástupišť s nájezdovými rampami. Co to znamená?</p>
7	ormací k velké pomoci: Mapa přístupnosti pro sluchově	Simona Surmařová	<p>místo neslyšící a pod. používat podmět+přívlastek (neslyšící návštěvníci)</p> <p>dopor. zmínit existenci online služeb pro převod znakování do češtiny</p>
9	Vítáme vodičů a asistenčního psa obecné připomínky	Ondřej Šerý	<p>nutná jazyková korektura</p>

50 připomínek

číslo pasportu	název	připomínka	dotazy
2	Bez politické podpory to nejde: přednádraží, Brno	<p>fotografie dobře nevystihují o co šlo</p> <p>analýza bod 3) nechápu (Využití technologie materiálu (zámkové dlažby), která vyhovovala požadovanému termínu úprav ploch, tj. provést úpravu u všech nástupišť v období letních prázdnin (07—08/2017).)</p>	<p>Z jakého důvodu?</p> <p>Původně měla být výměna povrch za povrch, tedy asfalt za asfalt, výsledná výměna asfalt za zámkovou dlažbu byla zdůvodňována tlakem na období a termín provedení (letní prázdniny).</p>
5	Bezbariérová nástupiště tramvajové smyčky Obřany, Babická	<p>sehnat původní fotku smyčky, ta Merhautova je z víc důvodů nevyhovující (zastávka v oblouku po rekonstrukci, výstup do vozovky, ale jinak to udělat nešlo...)</p> <p>u realizovaného řešení (viz foto) chybí vodící linie (zvýšený obrubník)</p> <p>zcela bezbariérových nástupišť, ale do podoby nástupišť s nájezdovými rampami. Co to znamená?</p>	<p>Je DPMB (nebo někdo jiný) schopen dodat fotky před rekonstrukcí? Já jsem žádné nenašel.</p> <p>Nechápu, co je přesně myšleno tím „chybí vodící linie (zvýšený obrubník)“.</p> <p>Použil jsem terminologii DPMB (viz PDF soubor Seznam tramvajových nástupišť s nájezdovými rampami na webu https://dpmb.cz/cs/telesne-postizeni). Tam mají "bezbariérová nástupiště", pak "nízké/vysoké nástupiště" (tato nejsou, jak uvádějí, zcela bezbariérová, ale mají aspoň nájezdové rampy s nízkou či vysokou nástupní hranou) a pak už jsou ta zcela bariérová bez nájezdových ramp. V čem je terminologie nevyhovující a jakou tedy případně použít?</p>

Příklady dobrých bezbariérových řešení

číslo	název
1	Část versus celek: Křenová, Brno
2	Bez politické podpory to nejde: přednádraží, Brno
3	Školení řidičů MHD pro jednání s nevidomými cestujícími
4	Knihovna pro bezbariérové Brno
5	Bezbariérová nástupiště tramvajové smyčky Obřany, Babická
6	Rychlé šíření jednotné úpravy: Ozvučené upravené vyvolávací systémy na poštách
7	Malou informací k velké pomoci: Mapa přístupnosti pro sluchově postižené
8	Odstraňování komunikačních bariér: Startovací byt Unie neslyšících
9	Vítáme vodícího a asistenčního psa
10	Lidé nevidomí potřebují jít vedle vodící linie, ne na ní
11	Mezilidské bariéry: školení zaměstnanců Magistrátu města Brna
12	Nebezpečné dopravní značky ve veřejném prostoru
13	Městská policie Brno modernizuje vybavení: Rychlé zlepšení komunikace s nedoslýchavými
14	První indukční smyčka v tramvaji v Česku: Pilotní projekt Unie neslyšících a DPMB
15	Když pomáhat, tak správně
16	Autobusové nádraží U Grandu
17	Workoutové hřiště U hrocha

Další příklady dobré praxe

???

Další příklady dobré praxe

- vznik PSpBB
- zastávka lodní dopravy
- indukční smyčky na přepážky úřadu
- úprava fotokabinek
- organizační úpravy budov/vizuální značení na úřadě